

REMISSYTTRANDE

2024-03-15

Dnr 0045/24

Er referens: S2024/00085

Socialdepartementet

103 33 Stockholm

SOU 2023:62 - Vi kan bättre! Kunskapsbaserad narkotikapolitik med liv och hälsa i fokus

Brottsförebyggande rådet (Brå) har fått rubricerade betänkande på remiss och framför följande.

Utredningen har haft i uppdrag att föreslå hur en fortsatt restriktiv narkotikapolitik kan kombineras med ett effektivt narkotikaförebyggande arbete, en god missbruks- och beroendevård som innehåller insatser för skademinimering samt insatser för att ingen ska dö till följd av läkemedels- och narkotikaförgiftningar. Utredningen har inte haft i uppgift att utvärdera narkotikapolitiken i hela dess bredd, utan fokus har varit på åtgärder som kan minska skador av narkotika. Utredningen föreslår därför att målet för narkotikapolitiken som helhet bör ändras från ett samhälle fritt från narkotika till ett samhälle med minskade skador av narkotika. Utredningen lyfter flera åtgärder som idag bedöms vara oförenliga med rådande lagstiftning, men som skulle kunna vara skademinskande.

För att utreda hur narkotikastrafflagen påverkar de medicinska och sociala skadeverkningarna och om vård- och omsorgsinsatser idag erbjuds i tillräcklig omfattning föreslår utredningen att regeringen bör initiera en översyn av lagen. Man lyfter vikten av att så långt det är möjligt bedöma i vilken mån nuvarande lagstiftning fyller de syften för vilka den infördes och vilka eventuella negativa effekter en förändring av lagstiftningen skulle innebära för samhället och enskilda individer.

Brå har i årsredovisningen för 2023, som ett led i myndighetens uppdrag i instruktionen att identifiera angelägna utvecklingsområden för rättsväsendet, lyft behovet av uppdaterade och relevanta kunskapsunderlag som kan användas för överväganden om den fortsatta narkotikapolitiken och ställer sig därför bakom utredningens förslag om en översyn av huruvida den nuvarande lagstiftningens utformning fyller sina syften och vad eventuella förändringar skulle innebära. En sådan utvärdering blir än mer angelägen om utredningens förslag att ändra målet för narkotikapolitiken genomförs.

Vidare instämmer Brå i att narkotikabrott är en viktig prioritering i det brottsförebyggande arbetet och att statliga myndigheter bör samordna sina vägledningar och kunskapsstöd till kommunerna om brottsförebyggande arbete. Brå instämmer även i att det behövs bättre former för brottsförebyggande samverkan, där hälso- och sjukvården kan ingå. Brå ser därför positivt på ett uppdrag om att ta fram en vägledning, men det bör dock tydligare betonas att det är det brottsförebyggande arbetet som avses om Brås resurser ska tas i anspråk.

Detta yttrande avges av generaldirektör Mattias Larsson efter föredragning av enhetschef Thomas Hvitfeldt. I beredningen har utredaren Stefanie Luthman deltagit.

Mattias Larsson

Thomas Hvitfeldt